

PRIPRAVA PSA IN MAČKE ZA OPERACIJO TER OSKRBA PO OPERACIJI

Za zagotovitev operacijskega in post-operacijskega postopka brez nepotrebnih komplikacij sta pravilna priprava živali za operacijo in skrb po operaciji ključnega pomena.

Priprava za operacijo:

- Predvsem pri starejših in bolnih živalih je priporočljivo pred operacijo opraviti **biokemijsko analizo krvi** oziroma drugo analizo po odredbi veterinarja.

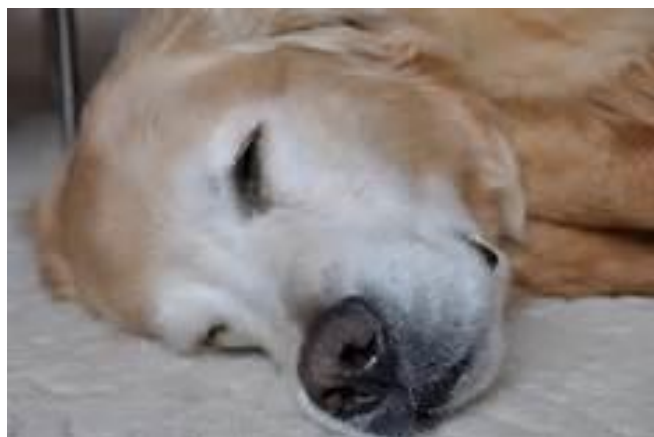
(Z biokemijsko analizo krvi veterinar dobi na vpogled stanje posameznih organskih sistemov, kar mu je v pomoč pri izbiri najprimernejšega anestetika, da bi sama operacija in okrevanje za žival bili čim lažji.)

- Najbolj pomembno je upoštevati **pravilo o hrani in vodi pred operacijo**: žival naj bo tešča 10 – 12 h pred operacijo in naj ne pije vode 2h pred operacijo.¹

(Zakaj je ZELO POMEMBNO, da žival na dan operacije ne jé? Praviloma vsi anestetiki lahko izzovejo nagon za bruhanjem, kar živali pri zavesti ne predstavlja problema, medtem ko je pri anesteziirane živali zelo pogosto problematično, saj žival ni zmožna te vsebine izločiti iz ust, pač pa se lahko zgodi, da izbruhano snov vdihne, to pa lahko povzroči resne težave: od težke komplicirane pljučnice pa celo do zadušitve z lastno izbruhano vsebino. Iz tega razloga žival MORA imeti prazen želodec!)

- Žival je **pred posegom treba sprehoditi**, z namenom, da opravi potrebo.

(To je zelo pomembno, kajti anestezija sprošča mišice, zato se pogosto zgodi, da žival opravi potrebo na operacijski mizi, kar kontaminira pogoje med operacijo, ki morajo biti aseptični. Tako se lahko rana umaže in ponovno pride do komplikacij.)

¹ To ne velja za male rastlinojede živali, kot so kunci, zajci, morski prašički in pod., ki morajo imeti hrano v vsakem trenutku. Ko takšnega ljubljence predajate na operacijo, mu v kletko mirno lahko nastavite manjšo količino sena ali neke druge hrane.

Okrevanje po operaciji:

Praviloma živali ostanejo v ambulanti na opazovanju vse dokler se delno ne zbudijo iz anestezije.

- Pri prihodu v ambulanto bi lastnik moral **prinesti odejo ali kaj podobnega**.

(Med anestezijo ima žival znižano temperaturo telesa, zato potrebuje odejo za ogrevanje in tudi nošenje, glede na to, da jih večina še ni zmožna hoditi).

- Lastnik doma **pripravi prostor**, v katerem bo žival bivala preostanek dneva po operaciji.

(Prostor mora biti topel, zatemnjen in po možnosti brez predmetov, s katerimi bi se žival med prebujanjem iz anestezije lahko poškodovala (anestezirani psi poskušajo vstati na noge, pri čemer pogosto padajo, dokler ne preneha delovanje anestetika).)

- V pripravljenem prostoru se naj žival sama počasi prebujata, ob **kontroli vsakih 10-15 minut**.

(Praviloma se psi popolnoma zbudijo 3 - 4 ure po posegu.)

- Vse dokler žival ni popolnoma budna, sta **hrana in voda strogo prepovedani**.

(Refleks požiranja se še namreč ni do konca povrnil, tako bi hrana ali voda lahko končali v pljučih namesto v želodcu. Vodo ponudite šele, ko ste popolnoma gotovi, da je ljubljencek okrevaj od anestezije, in še to le po nekaj malih požirkih. Hrano mu ponudite šele naslednji dan, in sicer v več malih obrokih.)

- **Mačke**, ki so bile na operaciji, **morajo ostati v transporterju** ali v ograjenem prostoru (kletka) dokler se popolnoma ne zbudijo. *(Tudi če mačka izgleda budna, je njena percepcija okolice zelo spremenjena, zato obstaja velika možnost, da se poškoduje, če ji omogočite prosto sprehajanje po hiši. Mačko, ki biva zunaj, lahko spustite iz hiše šele drugi dan po operaciji, ko ste popolnoma sigurni, da je delovanje anestetika v celoti prenehalo.)*

- **Lastnik mora živali preprečiti skakanje** (s postelje, iz automobila in podobno).

(Pri živalih, kjer je pri posegu šlo za odpiranje trebušne votline (sterilizacija, posegi na črevesju ali mehurju), je treba paziti, da trebušni šivi ne popustijo oz. ne počijo. V kolikor mirovanja živali ne morete zagotoviti, morate kontaktirati veterinarja, ki bo predpisal sredstvo za pomirjanje ali sedacijo.)

- Če žival liže rano, si poskuša sneti šive ali povoj, se ji **mora namestiti Elizabetanski ovratnik** ustrezne velikosti oziroma ji je treba **oviti trup**.

(Trup se ovije od sprednjih do zadnjih nog, z 2-3-slojnim povijanjem, tako da povoj ni preveč stisnjen in je na koncu privezan nad plečmi. Lahko se uporabi tudi kak drugi podoben kos sanitetskega materiala, s katerim je mogoče žival zaviti preko celega trupa, da se ji prepreči drezanje rane. Praviloma se šivi odstranijo po 8-11 dnevih in žival se lahko vrne v svoj normalni življenjski režim.)

Vaš veterinar:

Mirko Župan, dr.vet.med.,

MIR-VET, Selnica ob Dravi, Mariborska c. 63